

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соевдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган

№ 6987 | 1954 оной ноябрин 11, четверг | Сэн 20 шүнгэн.

Үүлтэртэ хонидые олоор үсхэбэрилэе

Советскэ Союзай колхозууд болон хуушанаа гүрэнэй түсэб дүүргэ-түхэй КПСС-эй Центральна Комитет ба СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй мэдээсэл манай газетин мүнөөнү номерто толилогдобо.

Манай социалистическэ хүдөө шэнэ хүсэтэйгөөр хүгжэн хөгжө байһыс энэ мэдээсэл үшөө гэршэлнэ. Хүдөө ажахын үй-бүриин үндэһэ һуури болошшо тэри арванай ажахын хэлбэршээр хүгжэжэ байһан ушар хангалалыг, тэрэ тоодо хони үсхэбэрилгэе саашадан хүгжөөхэ аргано.

Малажалые саашадан хүгжөөлтэ, тэри хони үсхэбэрилгэдэ партианство онсо анхарал хангалалтай байна. Сибириин ба Дальнэй районунда тархин, нариб-нооһон үйлэбэрлэхэ хоёрдохи байгуулха зорилго табигдаһан байна. Энэ базадан манай республик оролсоно.

Хони үсхэбэрилгэе ашаг эхэтэй, хүгжэнги халбары болгохо арга боломжо манай республикын колхозуудта дүүрэн бии. Энэниие түрүү колхозуудай, хонисодой жэшээтэ ажал дээрһээ хаража боломоор. Малажалые хүгжөөлгын жэлэй дүнгүүд мүнөө гаргагдаа. Энээн дээрһээ хараад үзэхэдэ, республикын түрүү колхозууд үнгэрэгшэ ажахын жэл соо хонидой тоо толгой олошоруулха, тэрэнэй ашаг шэмэ дээшлүүлэхэ талаар амжалта туйлаа, саашадан туйлаха байна. Республикын 21 колхозууд малажал хүгжөөхэ, тэрэ тоодо хони үсхэбэрилгэ түсэбөө дүүргэе. Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой хонисон Цыбикжапова, энэл аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой хонисон Доржиева гэгшэд 100 эхэ хонидоо 120—126 хурьгадые түлжүүлэе. Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой хонисон Киреев хаража ябан хонидойнгоо түд бүриөөнөө 3,6 килограмм нооһо хайшалаа. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз нарин, нарибтар нооһотой хонин бүриөө 4—4,5 килограмм нооһо хайшалһан байна. Эдэ болон мүн бусадшые түрүүшлэй жэшээ юу харуулаб гэхэдэ, нариб, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилгэе эхэ арга боломжын бии байһыс үшөө дахин тодорхойлно. Тимэнһээ хони үсхэбэрилгэдэ юрын хэрэгтэл адылар хандахаа болжо колхоз, МТС бүхэн ашаг эхэтэй энэ халбарые саашадан хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалха уялгатай.

МТС-үүд болон колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд, зооветеринарна мэргэжэлтэд хони үсхэбэрилгэдэ хонисон Цыбикжапова, энэл аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой хонисон Доржиева гэгшэд 100 эхэ хонидоо 120—126 хурьгадые түлжүүлэе. Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой хонисон Киреев хаража ябан хонидойнгоо түд бүриөөнөө 3,6 килограмм нооһо хайшалаа. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз нарин, нарибтар нооһотой хонин бүриөө 4—4,5 килограмм нооһо хайшалһан байна. Эдэ болон мүн бусадшые түрүүшлэй жэшээ юу харуулаб гэхэдэ, нариб, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилгэе эхэ арга боломжын бии байһыс үшөө дахин тодорхойлно. Тимэнһээ хони үсхэбэрилгэдэ юрын хэрэгтэл адылар хандахаа болжо колхоз, МТС бүхэн ашаг эхэтэй энэ халбарые саашадан хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалха уялгатай.

МТС-үүд болон колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд, зооветеринарна мэргэжэлтэд хони үсхэбэрилгэдэ хонисон Цыбикжапова, энэл аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой хонисон Доржиева гэгшэд 100 эхэ хонидоо 120—126 хурьгадые түлжүүлэе. Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой хонисон Киреев хаража ябан хонидойнгоо түд бүриөөнөө 3,6 килограмм нооһо хайшалаа. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз нарин, нарибтар нооһотой хонин бүриөө 4—4,5 килограмм нооһо хайшалһан байна. Эдэ болон мүн бусадшые түрүүшлэй жэшээ юу харуулаб гэхэдэ, нариб, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилгэе эхэ арга боломжын бии байһыс үшөө дахин тодорхойлно. Тимэнһээ хони үсхэбэрилгэдэ юрын хэрэгтэл адылар хандахаа болжо колхоз, МТС бүхэн ашаг эхэтэй энэ халбарые саашадан хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалха уялгатай.

Мүнөө малажаллахи эгээл харюусалгатай үс—малай үбэлжэлтэ эрбэ-бэ. Малай үбэлэй харууныс зүбөөр эмхидхэхын тулада бүхы хэмжээ абаха хэрэгтэй гэжэ хаяхан үнгэрэгшэ КПСС-эй обкомой пленум заарһан байгаа. Бүхы малаа найнаар үбэлжүүлхын түлөө тэмсэхэтээ хамта колхозууд, МТС-үүдэй хүтэлбэрлэгшэд, зооветеринарна мэргэжэлтэд хонисон Цыбикжапова, энэл аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой хонисон Доржиева гэгшэд 100 эхэ хонидоо 120—126 хурьгадые түлжүүлэе. Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой хонисон Киреев хаража ябан хонидойнгоо түд бүриөөнөө 3,6 килограмм нооһо хайшалаа. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз нарин, нарибтар нооһотой хонин бүриөө 4—4,5 килограмм нооһо хайшалһан байна. Эдэ болон мүн бусадшые түрүүшлэй жэшээ юу харуулаб гэхэдэ, нариб, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилгэе эхэ арга боломжын бии байһыс үшөө дахин тодорхойлно. Тимэнһээ хони үсхэбэрилгэдэ юрын хэрэгтэл адылар хандахаа болжо колхоз, МТС бүхэн ашаг эхэтэй энэ халбарые саашадан хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалха уялгатай.

Хонидой, илангаяа нариб, нарибтар нооһотой үүлтэртэ хонидые олоор үсхэбэрилгэе эхэ арга боломжын бии байһыс үшөө дахин тодорхойлно. Тимэнһээ хони үсхэбэрилгэдэ юрын хэрэгтэл адылар хандахаа болжо колхоз, МТС бүхэн ашаг эхэтэй энэ халбарые саашадан хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалха уялгатай.

Колхозуудай правлениүүд, партианна организацинууд хонисодые дулаан хубсаһаар, һайн байраар хангаха, эдээнэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуула уялгатай.

Нарин, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилгэе, гүрэндэ һайн шанартай нариб нооһо эхээр үгдэг болохын тулада манай республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд бултадаа тэмсэхэ байна.

Колхозуудай правлениүүд, партианна организацинууд хонисодые дулаан хубсаһаар, һайн байраар хангаха, эдээнэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуула уялгатай.

Нарин, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилгэе, гүрэндэ һайн шанартай нариб нооһо эхээр үгдэг болохын тулада манай республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд бултадаа тэмсэхэ байна.

КПСС-эй ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ
РСФСР-тэ арадай сүүдые һунгаха тухай
Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын Верховно Сөвөдэй Президиумэй тогтоохоны
РСФСР-тэ арадай сүүдые һунгалгы 1954 оной декабрин 12-то хэбэрлэгдэ үнгэрэгшэ.

РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ,
РСФСР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Секретарь И. ЗИМИН.

Москва, 1954 оной ноябрин 9.

Советскэ Союзай колхозууд болон совхозуудай 1954 оной ургасаһаа таряа тушааха гүрэнэй түсэб дүүргэһэн тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй ба СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй мэдээсэл

Ороной колхозууд болон совхозууд хүдөө ажахыс эрд хүгжөөхэ тухай Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын шийдхэбэрлүүдые бэлүүлэн, энэ жэлдэ орооһо таряа болон хүдөө ажахын бусад продуктуудые үйлэбэрлэгыс эхэ болгохо талаар нилээдгүй амжалтануудыс туйлаба.

1954 оной ноябрин 5-да колхозууд ба совхозууд таряа тушааха ба худалдаха гүрэнэй түсэбне болзорһоо урид 100,1 процент дүүргэе. Мүнөө таряа бэлдэхэдэ ба худалдаха гүрэнэй түсэбне болзорһоо 289 миллион пүүд эхэ таряан гүрэндэ тушаагдаһан ба худалдагдаһан байна. Гэхэтэй хамта, 91 миллион пүүд шэнинсэ, 65 миллион пүүд хара таряан, 37 миллион пүүд крупной, 89 миллион пүүд фуражна культуранууд, 8 миллион пүүд кукуруза нёдондойнхоо эхээр тушаагдаа.

Украинын урда зүгтэ, мүн Поволжьеин районуудта орооһо таряа болон хүдөө ажахын бусад культурануудыс, ургуулхата таатай бэшэ байгааршэгүй һаан, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ орооһо таряа үйлэбэрлэгэ ба бэлдэхэгыс эхэдхэжэ шадаба. Ган гасуурай болоһонтой дашарамдуулан, правительство хадаа Украинска ССР-тэ таряа бэлдэхэгыс 224,6 миллион пүүдээр бага болгоһон, мүн Поволжьеин районуудта бэлдэхэгыс багадаа таряа түсэб үгдэн байна.

Ороһо таряа үйлэбэрлэгэ болон бэлдэхэгыс орон дотор нилээдгүй эхэдхэлгэ хадаа шэнэ ба боро газарнуудыс амжалтатыйгаар ашаглан элдүүрилһэнэй, Сибириин, Казахстанай, Уралай районуудта ургасыс дээшлүүлһэнэй ашаар туйлагдаба. Сибириин районуудта үнгэрэгшэ жэлэйхнээ хоёр дахин эхэ, Казахска ССР-тэ 1953 онойхитой жэшээдэ 35 процент эхэ ургаса хуряагдаа. Энэ жэлдэ Алтайска хизаар таряа үйлэбэрлэгыс дүрбэ дахин шахуу эхэ болгоһон байна. Сибириин, Казахстанай ба Уралай колхозууд болон совхозууд таряа тушааха ба худалдаха гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэһэн, мүн социалистическэ уялгануудаа хэрэг дээрэ бэлдүүлһэн байха юм. Энэ жэлдэ Алтайн хизаарай колхозууд, совхозууд гүрэндэ 222 миллион пүүд гэхэ гү, али 1953 онойхнээ 195 миллион пүүд эхэ таряа; Новосибирскэ областин—74,1 миллион пүүд гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхнээ 52 миллион пүүд эхэ таряа; Омскэ областин—63 миллион пүүд гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхнээ 30 миллион пүүд гэхэ гү; Красноярскэ хизаарай—56,3 миллион пүүд гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхнээ 22 миллион пүүд гэхэ гү; Курганска областин—50,9 миллион пүүд гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхнээ 14 миллион пүүд гэхэ гү; Башкирска АССР үнгэрэгшэ жэлэйхнээ 8 миллион пүүд эхэ таряа гүрэндэ тушаан байха юм.

Казахска ССР-эй колхозууд, совхозууд гүрэндэ 232,1 миллион пүүд гү, али нёдондойнхоо 109 миллион пүүд эхэ таряа тушаан ба худалдаһан байна. Тэрэ тоодо, Павлодарска областин колхозууд ба совхозууд 42 миллион пүүд гэхэ гү, али нёдондойнхоо 34 миллион пүүд эхэ, Акмолинскэ областин — 40 миллион пүүд гэхэ гү, али нёдондойнхоо 23 миллион пүүд эхэ таряа, Семипалатинскэ областин—16,6 миллион пүүд гэхэ гү, али нёдондойнхоо 12 миллион пүүд эхэ таряа гүрэндэ тушаан ба худалдаһан байна.

Краснодарска ба Ставропольско хизаарнуудай, Ростовско, Белгородско, Курскэ, Орловско, Липецкэ, Тамбовско, Рязанска, Челябинска, Свердловско, Тюменскэ, Кемеровскэ, Иркутскэ, Томскэ болон бусад областнуудай колхозууд болон совхозууд эхээн тоонтой таряа гүрэндэ тушаан, мүн худалдаһан байха юм.

Сибириин, Казахстанай, Уралай болон ороной бусад районуудай ороһо таряа үйлэбэрлэгэ, бэлдэхэгэ болон гүрэндэ худалдагыс нилээдгүй эхэдхэнэй ашаар, ган гасуурай дайрагдаһан районуудта абтаагүй таряас иматгал хүсэлдүүлхэ арга олгодоо бэшэ, мүн орон дотор таряанай валовой суглуулгыс эхэдхэжэ, таряа тушааха гүрэнэй түсэбне болзорһоо урид үлүүлэн дүүргэе, гүрэндэ үнгэрэгшэ жэлэйхнээ эхэ таряа үгэхэ арга олгодоо.

Энэ жэлдэ колхозууд, МТС-үүд ба совхозууд хартаабха ба овошц үйлэбэрлэгыс эхэдхэжэ шадаа. Байгша оной ноябрин 1-дэ нёдондойнхоо 1.131 мянган тонно эхэ хартаабха, 347 мянган тонно эхэ овошц гүрэндэ бэлдэхэгдэн ба худалдагдаһан байна.

Гол түлэб хлопко үйлэбэрлэгэ районуудта тарилгын талмайн үргэдхэгдэнэй ба ургасын дээшлэнэй ашаар, хлопко тарилга эхэ болоһон байна. Мүнөө үедэ хлопко-сырец хуряалга ба бэлдэхэгэ ябуулагдажа байна. Байгша оной ноябрин 5-да үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеинһээ 228 мянган тонно эхэ хлопко-сырец гүрэндэ бэлдэхэгдэ. Мүнөө жэлдэ улаһа ба улаһанай хүрэнгэ үйлэбэрлэгэ үнгэрэгшэ жэлэйхнээ мүн эхэ болоо.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шийдхэбэрлүүдыс бэлүүлхэ талаар абтаһан хэмжээнүүдэй ашаар орон дотор ашаг шэмэ үгдэг бүхы түрэлэй адуу малай тоо толгой олошорһон байна.

СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй дэргэдэхи Центральна статистическэ управленээр үнгэрэгдэн адуу малай бэшлгын ёһоор 1953 оной октябрин 1-тэй сасуулхата, 1954 оной октябрин 1-дэ орон дотор адуу малай тоо толгой нимээр нэмэгдэн байха гэхэл:

Үнээдэй	1,5 миллион толгойгоор
Бүхы эбэ-отэ бодо малай	1,9 миллион толгойгоор
Гахайн	3,4 миллион толгойгоор
Хониндэ	2,6 миллион толгойгоор

Адуу малай тоо толгойн олошорһоной, тэдэнэй ашаг шамын эхэ болоһоной ашаар байгша оной ноябрин 1-дэ нёдондойн эды хирьхнһээ 233 мянган тонно эхэ мяхан, 669 мянган тонно эхэ һүн бэлдэхэгдэн ба худалдагдаһан байна.

Мүнөө үедэ колхозуудай олзо дохондыс эхэ болобо. Энэ хадаа үйлэбэрлэгэ, культуна ажаһуудалай барилгануудыс түхээрхэ, мүн колхознигуудай ажалта үдэрнүүдтэ мүнгэ ба продуктуудыс үгэлгыс эхэ болгохо арга олгоно.

1955 ондо хүдөө ажахын бүхы культурануудай һайн ургаса хуряаха арга нүхэсэлүүдыс бии болгохын түлөө ороной колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд нилээд худалмэри үнгэрэгшэ байнхай. Намарай культурануудыс тариха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэе. Колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд 40 миллион гектар намарай тарилга, тэрэ тоодо 19,7 миллион гектарта шэнинсэ гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхнээ 1,6 миллион гектар эхэс тарихан байха юм. Колхозууд, МТС-үүд ба совхозууд нёдондойнхоо 9,3 миллион гектар эхэ намарай пар халаа. Мүн колхозууд болон совхозууд нёдондойнхоо 12.163 мянган центнер эхэ ороһонто ба бовово культурануудай, лён-долгунецын — 127 мянган центнер, хартаабхын—22.551 мянган центнер эхэ үрнэ хүрэнгэ хаһан байна.

Колхозуудай хүдөө ажахын худалмэринүүдыс үнгэрэгшэдэнэ машинно-тракторна станцинууд эхээн туһаламжа үзүүлэе. МТС-үүдэй бүхы худалмэринүүд дээрэ абаад үзэхэдэ, колхозуудта 1953 онойхидо орходоо 67,4 миллион гектар эхэ зөөлөн хахалалга хэһэн, бүхы ороһонто культурануудай 82 процентые комбайнуудаар хуряан гэхэ гү, али нёдондойнхоо 7,4 миллион гектар эхэс хуряан байха юм. Хүдөө ажахыда, илангаяа ургаса хуряалгада ба таряа бэлдэхэгэдэ промышленна предприятинуудай, транспортын, эмхи зургаануудай ба организацинуудай худалмэришэд, албахаагшад, мүн студентүүд, хурагшад, зарим районуудта Советскэ Армида сэргэй алба хэһэд нилээд эхэ туһаламжа үзүүлэе.

Шэнэ ба боро газарнуудыс элдүүрилэн ашаглаха тухай парти, правительствээр табигдаһан зорилго манай ороной колхознигуудай, МТС-үүд болон совхозуудай худалмэрилэгшэдэй, бүхы ажалшад дунда үргэнөөр дэмжэгдэе. Бүгдэарадай энэ зорилгыс бэлүүлхын тулада олон мянган механизаторнууд, эрэтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС, совхозуудай худалмэришэд ба мэргэжэлтэд шэн габьяатайгаар худалмэрилжэ байнхай.

Ноябрин 5-най мэдээгээр бүхы СССР дотор колхозууд ба совхозуудта түсэбөөр хараалагдаһан 13 миллион гектар даалгабарин орондо, 17 миллион 430 мянган гектар шэнэ ба боро газарнууд ашаглагдан элдүүрилэгдэе байна. РСФСР-эй областнуудай, хизаарнуудай, автономно республикануудай, Казахска ССР-эй областнуудай диллэнхи олонхнн шэнэ ба боро газарнуудыс ашаглан элдүүрилхэ түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргэһэн байна. Энэниие доро дурсагдаһан тоонууд харуулаа:

	Колхозуудта		Совхозуудта	
	мянган гектараар	түсэбэй дүүргэгшэ	мянган гектараар	түсэбэй дүүргэгшэ
РСФСР	6162	131	2571,2	125
Тэрэ тоодо:				
Алтайска хизаар	3055	103	264,4	86
Омскэ область	866	144	151,0	111
Чкаловска область	559	224	522,5	116
Новосибирскэ область	557	143	108,7	109
Красноярскэ хизаар	450	113	163,9	205
Челябинска область	301	125	202,7	124
Башкирска АССР	282	282	118,6	115
Курганска область	226	113	60,7	121
Тюменскэ область	212	151	0,5	—
Саратовска область	167	209	320,5	128
Читинскэ область	159	398	18,0	360
Иркутскэ область	151	151	9,2	—
Кемеровскэ область	145	104	14,5	132
Сталинградска область	—	—	193,8	141
Казахска ССР	5007	125,2	2737,1	122
Тэрэ тоодо областнууд				
Кустанайска	1169	117	537,1	120,4
Акмолинско	926	128	708,4	118,0
Кокчетавска	824	118	582,1	107,5
Павлодарска	785	121	190,4	130,0
Баруун-Казахстанска	429	172	104,7	133,9
Хойто-Казахстанска	394	113	359,9	102,0
Актюбинскэ	364	146	36,9	245,8
Карагандинска	116	155	115,3	125,3
Семипалатинска	162	—	23,5	157,0

Шэнэ ба боро газарнуудыс хахалха түсэбтэ даалгабаригүй байһан РСФСР-эй, Казахска ССР-эй, Узбекскэ ССР-эй областнуудай, хизаарнуудай, республикануудай олон колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай 1.049 мянган гектар шэнэ ба боро газарнуудыс элдүүрилһэнн шэнэ газарнуудыс ашаглаха тухай парти, правительствын табигдан зорилгын бүтгэдэрадай зүгһөө һайшаагдаһыс баталан харуулаа. Шэнэ газарнуудыс ашаглаха түсэбтэ даалгабаригүй байһан РСФСР-эй колхозууд 492 мянган гектар, совхозууд 112,6 мянган гектар, тэрэ тоодо Амурска областин—204 мянган гектар, Сталинградска областин—179 мянган гектар, Бурят-Монголой АССР-эй—122,6 мянган гектар шэнэ ба боро газарнууд элдүүрилэгдэн байна. Мүн шэнэ ба боро газарнуудыс ашаглаха түсэбтэ даалгабаригүй байһан Казахска ССР-эй колхозууд 440 мянган гектар шэнэ ба боро газарнуудыс, тэрэнэй 162 мянган гектарыс—Семипалатинскэ областин, 83 мянган гектарыс—Урда-Казахстанска областин, 72 мянган гектарыс—Джамбулска областин, 41 мянган гектарыс—Алматынскэ областин, 40 мянган гектарыс—Талды-Курганска областин колхозууд элдүүрилһэн байна.

Түсэбөөр хараалагдаһан 2,3 миллион гектарай орондо, энэ жэлдэ хабар шэнэ ба боро газар дээрэ 3,6 миллион гектар шэнинсэ ба пресо таригдаа. Шэнээр ашаглан элдүүрилэгдэн газар дээрэ ороһонто культурануудыс тариха түсэб колхозуудта 156 процент, совхозуудта — 176 процент дүүргэгдэн байна.

Эдэ бүгдэ хадаа элдүүрилэгдэн шэнэ ба боро газар дээрэ тарилгын талмай 28—30 миллион гектар хүртээр 1956 ондо эхэ болохо гэжэ хүсэдөөр этгэжэ байһанаа мэдүүлхэ арга боломжо партиин Центральна Комитетдэ ба СССР-эй Министруудэй Сөвөдэй олгоно. Тарилгын талмайн нимээр ургалга хадаа манай ороной хэрэгшэ талха хилэмнэй продуктаар хүсэдөөр хангажа шадахаар ороһо таряа бэлдэхэ ба худалдан абаха, ороһо талханай шухала болохо гүрэнэй резервтэй ба олон боложо байһан адуу малдаа хүсэд хүрэхөөр фуражат байха арга боломжо олгоно. Зүүн районуудта тарилгын талмае үргэдхэлгэ сахар ба тоһо улам эхээр хэрэгшэ хангаһын, тэршэлэн хүнгэн промышленностине түүхэй эдээр хангаһын тулада сахарна свёклын, тоһото болон бусад техникескэ культурануудай тарилгын талмае үргэдхэхэ арга олгоно.

Социалистическэ хүдөө ажахы хадаа газартаряалангай социалистическэ бэшэ ямаршыс формодо орходоо нимэ эхэ булюо һайн байһанаа бодото байдал дээрэ харуулаа. Энэнь ороной хүн зоной хүдөө ажахын продуктуудыс улам эхээр хэрэгшэ хангаха зорилго богонихон болзор соо шийдэхэ арга олгоно. Олон түрүү колхозууд болон совхозууд манай орондо хүдөө ажахын продуктуудыс элбэг дэлбэг болгохо зорилгонуудыс амжалтатыйгаар бэлүүлхын тулада хэрэгтэй болохо продукцине 100 гектар газар бүридэ мүнөө абадаг боложо байна.

Мүнөө үедэ арадай ажахын эгээн гол шухала зорилго юуб гэхэдэ, хүндэ индустри саашадан бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэтэй хамта, хүдөө ажахын үйлэбэрлэгэ бүхы халбаринуудыс эрд эхээр дэбжээлтэ туйлаха, манай ороной бүхы хүн зоние эдэ хоолой зүйлнүүдээр хангалгыс эхээр дээшлүүлхэ ба бүхы колхозно таряашадай материална ажаһан байдалай үндэр хэмжээ хангаха абадал болоно гэжэ үнгэрэгшэ жэлэй сентябрда болоһон КПСС-эй ЦК-гэй Пленум тэмдэглэн байна. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска ба июньскэ Пленумүүдэй шийдхэбэрлүүдыс дүүргэлгын түрүүшын дүнгүүд хадаа табигдаһан зорилгонуудыс амжалтатыйгаар бэлүүлхын тулада манай ороной бүхы шухала арга боломжонуудтай байһыс харуулаа.

Хүдөө ажахыс эрд эхээр дэбжээхэ талаар Коммунистическэ парти ба Советскэ правительствын зоёһон программыс бэлүүлхын түлөө тэмсэлэй үедэ хэдэн миллион эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигуудай, МТС-үүд болон совхозуудай худалмэришэд ба мэргэжэлтэдэй ажалай баатаршалгын ба творческо үүсхэл эдэбхини эли тодоор гараһаниие КПСС-эй Центральна Комитет ба СССР-эй Министруудэй Совет хангангаар тэмдэглэнэ. Хүдөө ажахыда социалистическэ гордой зүгһөө тон эхэ туһаламжа үзүүлэгдэнэй ашаар хүдөө ажахыс саашадан хүгжөөлгөө амжалтанууд туйлагдаһан байна. Манай индустри хадаа олон тоото түрүү техникээр хүдөө ажахыс мүнөө жэлдэ хангаһан байна. Хэдэн мянган предприятинууд болон эмхи зургаанууд шэнэ ба боро газарнуудыс элдүүрилхын, МТС-үүд болон совхозуудыс бэхжүүлхын тулада шадабаритай худалмэришэд ба мэргэжэлтэдыс элбэгдэн байна. Худалмэришэн ангины ба колхозно таряашадай хоорондохи эбдэршгүй союзыс агууехэ хүсэн энэндэ харагдана. Хүдөө ажахыс эрд эхээр дэбжээхэ бүгдэарадай зорилгын богонихон болзор соо амжалтатыйгаар шийдхэгдэхэ байһана КПСС-эй Центральна Комитет ба СССР-эй Министруудэй Совет этгэн найдана.

Агитаторай ТРИБУНА

Агитаторнуудтай семинар үнгэргэхэ тушаа

Манай колхозой агитколлектив Кабанскын аймаг дотор томоохон гэж тоологдог юм. Мүнөө хамта 22 агитатор хүдэлмэрийн. Агитаторнуудаар юрэнхы дээрээ коммунистууд, комсомолцууд, ажалал түрүүнүүд, багшанар, хүдөө ажыхын мэргэжигчид болон врачууд томилогдонтой.

Нинтэ-политическэ хүдэлмэри сар үргэлжэ ябуулжа байхын түлөө агитаторнууд тусхай бригада, фермэ, гүүртэ болон колхозинуудай гэрнүүд даалгадан үгтэнхэй. Энэнь агитаторнуудай хүдэлмэрид тон таарамжтай.

Гадна, агитаторнуудай дунда мун уялгадаа хайша хэрэгээр хандадаг, дүй дүршлээр бага хүнүүдшье байдаг. Тиймэнээ тэднэй хүдэлмэрийн хойнооноо хиншала табижа, холодоо туялаха гэшэ партианэй эхин организациин мухала зорилго болоно. Бидэ агитаторнуудай хүдэлмэринэ шалгахынь партбюрогой гэшүүдтэ даалгабарн үгэдэгбди.

Агитаторнуудтай семинар үнгэргэхэ тусхай түсэб табижадаа нэн түрүүнд өөһдгэйн зүбнэхэдэ найн байдаг. Тэднэр ямар асуудалаар туяаламжа абаха тухайгаа мэдүүлдэг. Семинар дээрэ политическэ, уласхоорондын юрэнхы асуудалнууднаа гадна, колхозоноого байдал тухай хэлсэдэг, ямар зорилгонуудай байхынь зүбнэдэг байнабди. Мүн тэндэ агитаторнууд дүй дүршлөө халан абалсадаг юм.

Нэгтэ семинар дээрэ Эсэгэ ороноо хамгаалагч Агууежэ дайнай нилалд агитатор нүхэр Г. Волков өөрынгөө олон жэлэй агитационо хүдэлмэрийн дүй дүршл тухай хөөржэ үгөө нэн. Колхозой нэгэлхэ нүхэр-товариа фермэдэ агитаторууд хүдэлмэрийнхэ зуураа, нүхэр Волков найн амжалта туйлаа. Тэнднэ ажалал журам найжараа, фермын хүдэлмэри эмхитгэйгээр ябуулагдана.

— Фермын хүдэлмэриншэдэй ажал дээрэн гү, али гэртнэ ямар хубилалтын болохынь би алдагшагүйб.

Хөөрэлдөө хэхэдэ хэнэй ямар юмэн тухай ханаагаа зобонги байхынь мэдэхэ хэрэгтэй,— гэжэ агитатор Волков хэлэдэг. Тэрэнэ ехэ зүб.

Нүхэр Волков агитационо хүдэлмэридөө «Дайшалхы хууданы» ехэ шалбаритайгаар хэрэгэлдэг байна. Фермэ дээрэ болонон шэнэ хонинууд, зарим нэгэн хүнэй ажаллаа хайша хэрэгээр хандахан ябадал тэрэ сэгтаа «Дайшалхы хууданада» гаргагддаг. Агитатор «Дайшалхы хууданада» материалын өөрынгөө хөөрэлдөөндэ хэрэгэлдэг байна.

«Советскэ хүнүүдэй энхэ элүүр ажалуудалай түлөө» гэнэн темэтэй семинар дээрэ агитаторнууд нинтэ-политическэ хүдэлмэридэ кино харуулгыг зүбөөр хэрэглэхэ тухай ханаамжа оруулаа нэн. Тэрэ сэгтаа хойшо агитатор Булаковой үүсхэлээр өөрынгөө колхозой ажабайдалнаа абажа, плэнко дээрэ бэшээд, киногой апаратурад сеансын урда тээ харуулдаг болообди. Тарянажалал нэгэлхэ бригадала болонон архидаанай хорыс элүүрүүлэн, колхозой моридто муугаар хандадаг, олоной дунда муухай абарн арга гаргадаг зонинэ шүүмжэлэн, плэнко дээрэ бэшээдлэн газетэ харуулагдана нэн. Энэнь ехэ хонирхолтойгоор үнгэрөө.

Тэрэнхэ хойно плэнко дээрэ бэшээгэдэг газетэдэ бэшээгүүд олоороо ородог болоо. Мүнөө нимэ газетэ колхозой центртэ, малай фермэ дээрэ харуулагддаг болонохй.

ВЛКСМ-эй гэшүүн агитатор Лида Перевозникова огород дээрэ хүдэлмэрилдэг хүнүүдэй дунда ходоодоо хөөрэлдөөнүүдыс үнгэргэдэг байна. Тэндэхнэ зсвонуудай дунда мурсысөө эмхидхээд, дунгүүдшын табиха хоноод лэ гаргажа байгаа. Энэнь найн үрэ харуулаа. Тус зсвон гектар бүриһөө 85—100 центнер үгэрсэ, 110 центнер морков, 120 центнер капуста абажа, хүдөө ажыхын аймагай выставкэдэ хабаадахан байна.

Мүнөө үедэ агитатор бүхэн газетэ, журнал өөһэдөө захидга болонохй. Гэбэшыс, агитколлектив доторнай

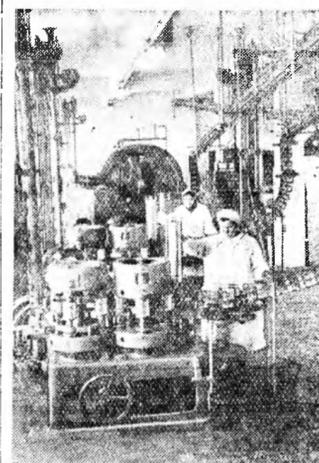
агитаторай харюусалгата уялгыг дүүргэжэ шадхагүй хүнүүд ушараа нэн. Жэшээлхэдэ, Н. Зубакина, А. Ипатога гэгшэдыс тушаалдаа муугаар, хайша хэрэгээр хандахан дээрэнхэнь агитаторай тооноо гаргабди. Тэдэнэй орондо, хүдөө ажыхын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадахан колхозой түрүүшүүд—комсомолец А. Корытов, МТФ-е даагша коммунист М. Карачун гэгшэд томилогдоо нэн. Эдэ нүхэд ойгууламжын хүдэлмэри ехэ эдэбхитэйгээр ябуулжа эхилээ. Тэднэр выставкэ дээрэ харанан үзэнхөө ехэ хонирхолтойгоор хөөрэдэг байна. Мүнөө нүхэр Корытова ахалагша наалишаар томилогдоо. Агитатор Карачун фермээ үбэлжэлгэдэ жэшээтэ найнаар бэлэдхэнэ байна. Фермынгээ газгаа үбнэ тэжээл зөөжэ буулгаа, хууд дээрэ дулаан байра баряад, насос тодхоо.

Мүнөө үедэ агитколлективнай шажанда эсэргүү пропагандыс, архин хоронтой тэмээдэ зориулан хөөрэлдөөнүүдыс үргэнөөр эмхидхэнэ. Энэ темээр колхозойнай ураннай-хүнай самодельностиин кружок үнэж болон концерт бэлэдхэжэ байна.

Агитаторнууд туяаламжа үзүүлэхэ талаар КПСС-эй айком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин табаг манда нилээд заабарн үгэнэ, агитколлективүүдэй хүтэлбэрилгэгчтэй семинар хэнэ, агитаторнуудай семинарыс ямар асуудалуудтайгаар үнгэргэхэ тушаа тематика эльгэнэ.

Гэбэшыс, партиан айкомой хүтэлбэрилгэгшэд өөһэдөө агитаторнуудта лекци болон элнхлээ үсөөнөөр хэдэг. Мүн агитаторнуудыс аймагай солото хүнүүдтэй уулзуулжа, тэдэнэй үйлдбэрийн дүй дүршлэтэй тодорхойгоор танилсуулбал ехэл найн байгаа.

Н. Антонов,
Кабанскын аймагай Лениней нэрэмжэтэ колхозой партианэй эхин организациин секретарь.

Назахскна ССР. Алма-Атинска мяхалай комбинатта энэ жэлдэ шэнэ консервнэ завод аналгалагда оруулагдана. Энэ хадаа продукция гаргалгыс хоёр дээрнэ дээшлүүлжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мяха-консервнэ заводой түмэр банкн цех соо.

ТАСС-ой фотокоррннн.

Арха элдэгшэдэй амжалта

Кяхтын аймагай Сүхын арханай заводой (директорын нүхэр Н. Паршин, парторганизациин секретарь нүхэр Н. Прашукон) коллектив Октябрска социалистическэ революциин 37-дохи жэлэй ойи хүндэлгэдэ социалистическэ мурсысөөндэ оролсохо зуураа, намарай харануудай турша дотор хүдэлмэриншэдэйнгөө гэр байрануудыс болон бүхы цехүүдэдэ заабаарилжа, нүүрхэ, түлэгээ хүсэд зөөхэ, байгша оной дүрбэдхэй квартал соо гүрэндөө 60 мянган тухэригөө доошо бэшэ олзо доход үгэхэ, квартальна ба октябрь харынаа даалгабаринуудыс үтүүлэн дүүргэхэ гэжэ шиндлэнэ байгаа.

Мүнөө тус коллектив энэ зорилгоо амжалттайгаар бэлдүүлжэ байна. Жэшээнь, барилгашадай ба монтажинуудай бригаданууд (бригадирнуудын нүхэд Ермолин, Двойнишников) гэр байрануудыс, цехүүдыс, технологическа түхээрлэгнүүдыс заабаарилжа дүүргээ. Мүн элдэгдэн арха хатааха нэгэ сушилка шэнээр барла. Тэрэнэ сүүдхэ соо 300 хэлнэг арха хатааха аргатай юм. Мүнөө барилгашад ба монтажинууд ууралаар дулаасуулагдаха типовый шэнэ бани баржа байна.

Гадна, отделочнэ цех (даагшан нүхэр Занданов) барилгашадай бригадалаа гэгэдэнгүи. Тус цехын түрүү хүдэлмэришэд нүхэд Дарья Двойнишникова, эгшэн дүүнэр Дулма, Ногоондари Батусатан дээшлүүлгэдэнэ социалистическэ уялга абаад, үдэрйнгөө даалгабарн 120—140 процент дүүргээ, бусадта ажалал найн жэшээ харуулаа. Мүнөө энэ цех завод дотороо түрүү ээргэдэ гаранхай.

Мүн дархашууд нүхэд Буда Тобов, Юрий Козлов гэгшэд 1955 оной түсөөрөө хүдэлмэрийнхэ. Ингэжэ заводой эмхитгэй коллектив ноябрин 7-ной алдарт найндэрыс ажалал эрхим бэлэгээр уттаа.

Н. Цыбиндоржиев.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министертсводэ

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министертсводэ хадаа Америкын Холбоото Штадууднаа Москвада байдаг Посольстводо энэ оной ноябрин 7-до нимэ удхатай ното эльгээгээ:

«Советскэ Социалистическэ Республикатуудан Союзай Правительствосуд хадаа Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода нингэжэ мэдүүлжэ шуухата гэжэ тоолоно:

Батаатагдан мэдэнэй ёһоор, энэ оной ноябрин 7-до нотагай сагаар 13 час 20 минутада, владивостоксо сагаар 12 час 41 минутада США-гэй агаарай-сэрэгэй таноулгын тэмэгтэй Б-29 тухалтэй дүрбэн мотортой сэрэгэй самолёт Танфильска гэжэ арал (Курильска аралууд) шадар Советскэ Союзай гүрэнэй хилыс дабаад, СССР-эй газар ухан дээгүүр энэ аралыс шэглэн гүнзгээрэн ниндэлгээ үргэлжэлүүлэн байна.

СССР-эй хилыс дабаад ябаһын тэрэндэ заахын ба Советскэ Союзай газар ухан дээрэнхэ дары гаража ошохоныс дуралдахын тулада советскэ хоёр истребителнүүд Танфильска гэжэ арал дээгүүр ниндэжэ ябаха үеднэ американска самолёдыс угтаһан байна. Советскэ дурсагдан истребителнүүдэй ойртожо эрхэлэн американска самолёт тэдэнис буудаа. Американска дабагша-самолёт ойи бусаай муухай ябуулгануудтай дашарамдуулан советскэ самолёдууд урдаһаань буудаха бааттай болоо, тинхэднэ американска само-

лёт хадаа Советскэ Союзай газар ухан дээрэнхэ холодон гараад буруун-урда зугыс шэглэн ниндэлжэ ошоһон байна.

Советскэ Правительство хадаа советскэ хилыс американска сэрэгэй самолётудай нингэжэ бүдүүлгээр дабаанда эсэргүү шууд шанта буруушаалаа США-гэй Правительствод мэдүүлэн.

Энэ хадаа Советскэ Союзай гүрэнэй хилыс американска сэрэгэй самолётудай дабаһан шэнэ ушар болоо. Советскэ Правительствосуд хадаа хилыс дабаһан нимэ ушаруудта, тухсалбал, энэ оной сентябрин 5-най ба 8-най нотонуд соотой США-гэй Правительствоын анхарлыс хандуулан байгаа.

США-гэй Правительствоын зохио нотонууд соо заагданай ёһоор, советскэ хилыс американска сэрэгэй самолётудай урда тэнь эдлэн ушаринуудай үедэ хэндшье эрхэтэй хонирдолуудай болоһы Советскэ Правительство гэмшлэтгэйгээр тэмдэглэнэ.

Советскэ Правительство хадаа Советскэ гүрэнэй хилыс американска самолётудай саашада дабаһагүйн тулада хэмжээнүүдыс абага Советскэ Союзайшье, мун Америкын Холбоото Штадуудайшье истребитуудтэ зохилоно гэжэ тоолохо зуураа, энэ зорилгоор США-гэй Правительствосуд хадаа американска агаарай-сэрэгэй хүсүнүүдэй командонилда зохио заабарн үгэхэ бээ гэжэ хүлэсэнэ.

Аймагай газетинуудэй хууданууднаа

Зүгын бүлэ бүхэнхөө 67 килограмм мөд

Бичурын аймагай «Ленинский путь» газетэ өөрынгөө хуудананда Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой зүгшын нүхэр Г. Унагаевай статья толиһон байна. Тэрэнэ соонь нингэжэ хэлэгдэнэ:

«Пчеловодство» гэжэ журнал сар үргэлжэ уншажа, түрүүшүүлэй дүй дүршлэтэй танилсадаг, өөрынгөө мэргэжэлыс дээшлүүлгэдэ байнаб. Гадна, өөрынгөө ажалал дунгүүдыс шалган хаража, дутуу дундануудла усдхадаг, нотагайнаа эрхэ байдалда тааруулан түрүүшүүлэй дүй дүршэлыс хэрэгэлдэг дээрэнхэ би энэ жэлдэ зүгын бүлэ бүхэнхөө 67 килограмм мөд, 750 грамм воск абааб.

Нүхэр Унагаев үбөлэй үедэ зүгшынүүдэ тусгаар түхээрлэгдэн, нэгэ язын температуратай (2—4 градус) байрада байлдадаг.

Зүгшынүүдэй садхалан үбэлжэхын тула тэрэ зүгын бүлэ бүридэ 20—22 килограмм мөд үлөөдөг. Зунай үелэ зүгын пасекыс ходоодо нэгэ газарта байлгахадна ашаг багатай байдаг хадна тэдэнис хэдэн дахин үлүгэдэг байна.

Уһалуурин системэнүүдыс барина

Курбын МТС-эй зонодохон колхозууд уһалуурин системэнүүдыс үргэдхээ талаар энэ жэлдэ эхэлхэн хүдэлмэри хэжэ байна гэжэ Заиграйн аймагай «Путь Сталина» газетэ бэшэнэ.

Нүүлэй мэдэнэй ёһоор, МТС-эй зонодохон колхозууд 82 километр утгай уһалуурин канавануудыс малтаһан ба хушануудыс шэнэлэн заабаарилһан байна. Тэрэнэй ашаар эрхэ жэлдэ 3000 гектар тарианай газар ба сабшалан уһалгудыха аргатай болоһон.

XVIII партсездын нэрэмжэтэ колхозодо тус МТС-эй механизаторнууд уһалуурин системэс эрхилдэ Удын управлениин механизаторнуудтай хамта 16 километр утгай уһалуурин канава малтажа, сээрлэнэ байна.

Бургааһа, һөөгүүдыс сээрлэнэ

Сэлэнгын МТС-эй нүхэр Батой Шагдыровай хүтэлбэрилгэдэ 6-даг тракторна бригада Лениней нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ тракторна тросоор Бургааһа, һөөгүүдын сээрлэжэ байна.

Сээрлэгдэнэ поли дээрэн эрхэ хабаргаа турнепс ба хартааба тарихадаа харуулагдана.

Мүн үнгэрһан хабар тус тракторна бригада Тарбатага-Соорхой гэжэ газарта 25 гектар талмайн бургааһа, һөөг сээрлэлэн байгаа. Тэднэ колхоз турнепс ба хартааба тарьяа нэн. Тээд хэдэн ган жэлэй турлобыс хаан, колхоз тус участкаһаа гектар бүрийн 100 центнер турнепс, 150 центнер хартааба харуулан байна. Энэнь тухай Сэлэнгын аймагай «Красная Селенга» газетэ бэшэнэ.

Трактористнуудай хүдэлмэрийн дүн

Шэнэ ба боро газар ашаглажа, орон дотороо орооно тарья үйлдбэрилгыс дээшлүүлжэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумэй тогтоолой гаралһанай үлүүлээр манай МТС-эй инженер-механик Иван Самуилович Балычугов бригадалада оножо хүдэлмэрилдэ гэжэ шиндэнэ нэн. МТС-эй дирекци тэрэнэй гүйлгыс хаража үзөөд, Гэгээтэйн сомоной Лениней, нэрэмжэтэ колхозодо хүдэлмэрилдэг 4-дхн тракторна бригада дааж абахынь дуралдахан байгаа.

Удланшгүүд нүхэр Балычугов бригадалада оножо, трактористнууд болон механизаторнуудыс суглуулаад, бултанайнгаа саашанай зорилгонууд тухай хөөржэ үгөө нэн.

Нүхэд, шэнэ газар ашаглаха ба газар элдүүригын культурыс саашадаа дээшлүүлжэ хүндэтэй

даалгабарн манда үгтөө. Урдань манай эндэ агротехникийн заабаринуудыс бүдүүлгээр хасагаруулжа баримтанууд али олон үзэгдэдэг нэн. Биднэр газар элдүүригын шанар найжаруулхын, ажалал бүтээсыс дээшлүүлхын түлөө мурсысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ ёһотойбди.

Тинэ энэ бригада үнгэрһэн хабартаа, зундаа, намартаа найнаар хүдэлмэрилдэ. Энэ жэлдэ 850 гектар шэнэ ба боро газар ашаглажа байһан наа, 873 гектар хагалжа, түсөөбөө амжалттайгаар дүүргээ. Гадна, энэ жэлдэ бригада тарилаа хээх, пар хахалжа, парай газар элдүүрихэ (луцини ба дискован хэхэ) түсөөбүүдэ 130-һаа 149 процент хүртээр найн шанартайгаар дүүргээ. Парай газар холодоо зөөлхөнөөр, буртаг үбнэгүүгөөр байлгадаа.

Энэ жэлдэ бригада МТС соогоо

анха түрүүлжэ колхозой эрдэмт-новатор Т. С. Мильскай газар элдүүригын шэнэ системэс хэрэглэхэ бэлэдхэл хэжэ байна. Бригада хүдөө ажыхын энэ жэлдэ условоно трактор бүхэнгөө 652 гектар зөөлэн хахалга хэлэн байна. Трактористнууд Заболотский, Загребин гэгшэд 1200—1300 ажалта үдэр оложо, найн амжалта туйлаа. Эдэ түрүү механизаторнууд хүдөө ажыхын аймагай выставкэдэ хабаадаха юм.

Ингэжэ механик-бригадиртай тракторна түрүү бригадынхид парти, правительствын урыдаа эрхим ажаалаара харюусаад, Агууежэ Октябрска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойи найндэрыс ажалал эрхим амжалтаар уттаба.

Т. Барковская, Ушөөтэй
МТС-эй агроном-түсэблэгшэ.

Ништын малажалыс хүгжөөхын түлөө парторганизациинуудай тэмсэл

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гаралһанай хойшо жэл үлүүтэй сар үгэрбэ. Энэ тогтоолыс бөөдүүлэн, Зэдын аймагай колхозинууд, МТС-үүдэй болон совхозой хүдэлмэрилдэгшэ ништын малажалыс саашадаа хүгжөөжэ хэрэгтэ зарим хэды амжалта туйлаа.

Шэнэ ба боро газарыс элдүүрижэ, орооногто культурануудай тариалгыс үргэдэн, ништын алуу малда тэжээлэй бата бэхн база байгуулжа ябадалай шухалынь парти сар соонь заалан байна. Энэ заабаринэ бөөдүүлхын тула аймагай колхозууд болон совхоз ажыхын үнгэрэгшэ жэлдэ 28 мянган гектар шэнэ газар хахалаад, тэрэнэй 6 мянган гектар-тань орооногто культурануудыс тариан байна. Тинхэдэ Ушөөтэй МТС-эй харьяата колхозууд тэжээлэй культурын талмайс нелондонойндо орходоо 40 процентээр үргэдхөө.

Энээнэй эсэстэ МТС-эй харьяата колхозууд сагай ударилай хэды муу байбэшыс хаан, энэ жэлдэ нелондонойндо орходоо нинээд ехэ хэмжээнэй үбнэ тэжээл хуржаа абаба. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ малай ашаг шэмьс дээшлүүлжэ талаар мун лэ бата бэшэ хүдэлмэри хэдээ. МТС-эй харьяата колхозуудта нү эхээр хадаг гүүртэнүүдыс эмхидхэхэнэ гадна, тугалнуудыс эхэнэнь халгажа түлжүүлжэ арга метод эгшэн түрүүшүүлжэ хэрэглэнэ байна. Тинхэдэ, бүхы гүүртэнүүдтэ үнээ-

дыс үдэртэ гурба дахин нааха хэмжээнэ абтаа. Энэмнай нилээд найн үрэ дүн харуулба. Хэрбээ 1953 ондо нотагай үүлтэрэй үнэн бүриһөө оройдоло 295 литр нү наһан байгаа наа, энэ жэлдэ үнэн бүхэнхөө 490 литр хүртээр наагдаа.

Зарим түрүү наалишад Югова, Бадмажапова, Очирова, Ванжиллова ба бусад үнэсн бүриһөө 1300—1400 литр нү наһан байха юм. Энэ хадаа малай ашаг шэмьс дээшлүүлжэ айхабтар ехэ арга боломжын бин байхынь элээр гэршлөб.

Мүн тэрэшэлэн хонидхоо нооно эхээр хайшалжа абаха талаар зарим тэднэ хүдэлмэри хэдээ. Нооно хайшалалга энэ жэлдэ нелондонойндо орходоо 30 процент шахуу дээшлэнэ байна. Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын артелиин партиан организаци хонингой-товариан фермэдэ эрхим шударгы, ажал хүдэлмэридөө үнэн сэхээр хандадаг хүнүүдыс эльгээһэн байгаа. Тингэжэ тус колхоз нооно гүрэлдэ тушаалгаһаа ба худалдалгаһаа энэ жэлдэ 600 мянган түхэригэй олзо доход абаа. Энэ колхозой зарим хонинод, жэшээлхэдэ, нүхэд Чойбосоной, Хохолов гэгшэд хонин бүриһөө 2,3—3 килограмм хүртээр нооно хайшалһан байна.

Нинтын малажалыс хүгжөөхэ талаар бидэнэй хэһэн зарим тэднэ эдэ хүдэлмэри хадаа мүнөө үедэ табигдаһан эрилгыс хүсэд хангажа шадангуй. Манай МТС-эй харьяата колхозуудай, партиан эхин организацинуудай болон МТС-эй зонодохон инструкторска группын ажал-абуулгада горьтойшог дутагдалнууд бин зандаа. Биднэр хадаа малай тоо олошоруулаа, тэрэнэй ашаг шэмьс дээшлүүлжэ талаар табигдаһан зорилгоо амжалттайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ үргэн нинтэ колхозинуудыс эмхидхэжэ шадангуй байшообди. Энэ жэлдэ МТС-эй харьяата колхозуудай нэгэннишье малажал хүгжөөжэ гүрэнэй түсөөбнэ дүүргэгүйн. Тинхэдэ, малшадаа культууро-ажалуудалаар мүнөө хүртээр хүсэд хангадуй байнабди.

Малажалдаха ажал эхэтэй хүдэлмэринэ механизацилха тушаа МТС-най өөрынгөө үргыс үшөөд дүүргэгүйн. Мүн үбнэ тэжээлэй бата бэхн база байгуулжа асуудал эсэстэ хүртээр шиндэгдээдүй бай-

наар. Зарим колхозуудта хурьгад олоор харьяата. Тээд МТС-эй, тэрэнэй харьяата колхозуудай ветеринарно-зоотехническэ хүдэлмэрилдэгшэд энэниис болоулжа шадангуй. Гадна, республикийн Хүдөө ажыхын министрство хурьгадай үбшэнүүдыс аргалжа хэрэгтэ муугаар туһална.

Олон тооной научна мэргэжлэтэдэй Бурят-Монголой зооветеринар институт малай үбшэниис тодорхойлохо тушаа научно-шнэжээлгын хүдэлмэри хүдөө нотагуудта багаар ябуулаа, нотагуудтай зооветеринарна хүдэлмэрилдэгшэдэ бодото туһаламжа үзүүлнэгүй. Тус институтай хүтэлбэрилгэгшэд научно-шнэжээлгын хүдэлмэри хэхэ түсэб зохёодоо, колхозууд ба совхозуудай эрилгыс харадаа абалсаха ёһотой.

Малай фермэнүүдтэ ажаллахаар өөһэднхөө хэрэг уялгыс найн мэдлэхэ шударгы хүнүүд, тэдэнэй тоодо хэдэн арбаад коммунистууд ба комсомолцууд энэ жэлдэ нэмэгдэн эльгээгээ. Тинхэдэ колхоз бүхэндэ нү хэсэр хадаг комсомольско-залуушуудай гүүртэнүүд эмхидхэгдээ. Колхозуудай правленинүүд, партиан эхин организацинууд хоншоодыс, наалишдыс, мал адуулагшэдыс дулаан хубсаһаар хангажа байна.

Мүн энэ жэлдэ нелондо жэлэй-хидэл алин малшадай зүблөө нарина бүрийн нүүдлээр үнгэрэхэ, тэрэн дээрэ малшадай дунда дэлгэрхын социалистическэ мурсысөөнэй дүнгүүдэс гаргажа, тэрэндэ түрүүлгэгшэдэ дамжуулгын Улаан туг ба улаан тугхануудыс барюулаха байнабди.

Гадна, Сэлэнгын аймагай Маскиной нэрэмжэтэ колхозой жэшээгээр МТС-эй харьяата колхозуудай малай 182 барыс хамталжа,

19 культбаза бин болгообди. Энэ хадаа малшадай дунда нинтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулахадманай таатай зохио болохо байна. Тингээд тэндэ улаан булангууд нинтэ-политическэ ба культууро-гэгээрэлэй хүдэлмэри үнгэрэхэ центрүүд болохо ёһотой. Эндэ кинокартина харуулагдаха, лекцинокууд уншагдаха, үйлдбэрийн зүблөөнүүд үнгэрэгдэхэ байна.

Мүнөө колхозуудай партиан эхин организацинууд политическэ ба юрын эрдэмэй талаар гүйдэд бэлэдхэлтэй хүнүүдхэ политическэ эмхидхэгшэдыс шэлэн оложо байна. Тинхэдэ КПСС-эй айкомой бюро колхозуудай партиан эхин организацинуудта бодото туһаламжа үзүүлжэ зорилготойгоор аймагай партиан-советскэ эдэбхитэдыс культбаза бүхэндэ томилохо гэжэ шиндээ. Эдэ эдэбхитэд тэндэ гүнзгэйдэ удхатай лекци болон элидхэлнүүдыс уншаха байна.

Колхозуудай партиан эхин организацинууд өөһэднхөө хүдэлмэрийн харын түсэб зохёодоо малшадай дунда ябуулагдаха нинтэ-политическэ болон культууро-гэгээрэлэй хүдэлмэринэ тусгаар хараалжа, тэрэнэ партиан эхин организациин хамтын суглаан дээрэ заатгүй баталуулжа байна. Энэ хадаа партиан эмхидхэгшэдэй ба парт-организациин агитаторнуудай үүргэ болон харюусалгыс дээшлүүлжэ юм.

Мүнөө аймагай колхозуудта малшадай хамтын сулаанууд үнгэрэгдэжэ, тэрэн дээрэ үнгэрэгшэ 1954 оной ажыхын жэл соо малшадай хэһэн хүдэлмэрийн дүнгүүдыс гаргажа зуураа, малай салыс саашадаа хүгжөөжэ тухай зорилгонуудыс зүбшэн хэлсэнэ. Малшад энэ асуудалыс

Агууехэ Октябрыска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойе Улан-Удэдэ хайндэрлэлгэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мотоциклистнуудай колонно.

А. Мангаевай фото.

Газетэ, журналнуудые ажалшаддай дунда үргэнөөр тараая!

Механизатор бүхэн газетэ захина

Газетэ хадаа манай ороной хүн зоний ажабайдалда шухала хэрэгсэлын боложо оронхой. Тэднээр үдэр бүри газетэ уншажа, улсхоорондын оршон байдалда ба орон дотороо боложо байһан событнуудые мэдэж абадаг байна.

Эрхэ жэлэй газетэ, журналнуудые захилга манай республика дотор мүнөө эхилэнхэй. Закаменай МТС-эй 60 гаран механизаторнууд болон мэргэжлэтэд октябрийн үүдлэй байдалаар 5000 гаран түүхэртгэ газетэ, журналнуудые захинан байба. Эдэнэй олонхын бүхэл жэлээр захилга. Жэсхэлдэй, тракторна бригадын бригадир Гармажап Балданов республиканска ба аймагай газетэнуудые, мүн «Машино-тракторная станция» гэжэ журнал бүхэн...

С. Попов, Закаменай МТС-эй партийна организациин секретарь.

Хүдөөгэй интеллигенциин элэбхи

Мүнөө үедэ 1955 ондо хэлбэргэжэ гараха газетэ, журналнуудые захилга ябуулагдажа байна. Энэ талаар хэлхэе холбооны хүдэлмэрилгэшэд хүндэтэй ба харюусалгатай үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Хитэд болон хэлхэе холбооны хүдэлмэрилгэшэд бултадаа хабаалдсаба. Илангаяа хэлбэл тараагшад нүхэд М. Казанов, Ц. Семенова, А. Саганасов болон бусад энэ хүдэлмэриин хайнаар ябуула. «Хүдэлмэринэ, албахаагша, колхозник бүхэндэ газетэ захюула!» — гэһэн урятайгаар элэ нүхэд хүдэлмэриин. Мүнөө үедэ эмхи зургаанууд, организацинууд газетэ, журналнуудые захижа дүүргэб. Мүн ажалшадта туд тутань захюула эндэ эмхитэй хайнаар ябуулагдажа байна.

Б. Бодиев, Хэжэнгын аймагай Чесанын хэлхэе холбооны агентствые даагша.

Агууехэ Октябрийн уласхоорондын удхашанар

(Түгэсхэл)

Ленинэй эдэ үгэнүүд хадаа американска империализмын мүнөө үеын хэрэгүүдые тон зүбөөр баталан харуула. Гитлеровскэ фашистуудай жэсхээгээр американска хархисууд США-гэй коммунистическэ партиие ба бусад прогрессивэй организацинуудые үгы хэхэ хүдэлмэри ябуулжа байна. Компартиие хорихо тухай жэгшүүртэй хуули США-гэй түүхэдэ түрүүлшгэхэ гаргагдаба.

Национально-сүлөөлэлгын хүдэлмэринэ дараха нэдэлгэтэйгээр империалистууд Корейдэ, Индо-Хитадта эзэмэлтийн дайн сэрэг үүдэхэн, сэрэгтэй блогуудые эмхидхэн байна. Гэбшье тэдэнэртэ юуныше тухалнаггүй.

П. ГОЛУБЕВ.

Агууехэ Октябрийн 37 жэлэй ойе хилын саана хайндэрлэлгэ

Агууехэ Октябрыска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойе бүхэ дэлхэйн ажалшад хайндэрлэб. Эб найрамдалай, демократин ба социализмын лагерин оронуудта энэ гайхамшагта үдэр илангаяа эхэ баярай оршон байдалда тэмдэглэгдэ.

Столицын олонитын баярай суглаан ноябрийн 6-да Пекиндэ болоо. Хитал-советскэ хани барисаанай общество энэ суглаа зарлан байна. Хиталай Арадай Республикын түрүүлэгшын орлогшо Чжу Дэ, КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо Чэнь Юнь, хитал-советскэ хани барисаанай обществын түрүүлэгшын орлогшонор Сун Цин-лин, У Юйчан, Го Мо-жо, Шэнь Цзюнь-жу, Ли Ци-шэнь, СССР-һээ КНР-тэ байдаг посол П. Ф. Юдин болон бусад суглаанай президумдэ хууба.

Сун Цин-лин үгэ хэлэхэдэ нигэжэ тэмдэглэб: Хүн түрэлтэннэ сүлөөлхэ хэрэгтэ Октябрыска революци эхи табяа хэн. Мүнөө үедэ энэ хэрэг манай планедэй тон эхэ территория дээрэ илаад байна. Дэлхэйн бүмбэрсэгэй хүн зоний гурбанай нэгэ хубинэ нэгдүүлхэн эб найрамдалай, демократин ба социализмын хүсэнүүд Советскэ Союузар толгойлогдон ябажа илаата туйлаа. Эдэ хүсэнүүд талалгарягуй ургажа ба бэхжэжэ байна.

Хиталай ба Советскэ Союзай агууехэ арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын эдэршэгүй хани барисаанай, бүхэ дэлхэй дээрхи эб найрамдалай хүндэлгэдэ зориулан Сун Цин-лин юрөөл табяа.

Агууехэ Октябрийн хүндэлгэдэ зориулагдан Хиталай 30 томо городто советскэ фильмүүдэй неделэ үнгэргэгдэжэ байна. Октябрийн 37 жэлэй ойе Польско Арадай Республикын ажалшад бүгдэдэрадай эхэ хайндэр болгон тэмдэглэв. Хайндэрэй урда тээ бүхэ орон дотор баярай суглаанууд болоо. Столицын предприятинуудай ажалай түрүүлшгэ, науки, культурын, искусствын ажал-ябуулашад, польско сэрэгэй генералууд ба офицернууд, олонитын түлөөлэгшэд Варшавадхи гүрэнэй польско театр со суглаара.

Польско хүдэлмэришэнэй нэгдэмэл партиин Центральна Комитедэй нэгдэлхэ секретарь Болеслав Берут, Польско Арадай Республикын гүрэнэй соведэй түрүүлэгшэ Александр Завадский, министрүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич, Польшын маршал Константин Рокоссовский, ПОРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, правительствын ба гүрэнэй соведэй гэшүүд, тэрэшэнэ СССР-һээ Польшодо байдаг посол Н. А. Михайлов болон дипломатическэ корпусой бусад гэшүүд заседани дээрэ байлсаа.

Заседание Болеслав Берут нэггээ. Агууехэ Октябрыска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойе тухай Юзеф Циранкевич элдхэл хээ. Советскэ Союзай Коммунистическэ амаршалгын телеграммые заседанида хабаалдагшад эхэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Прагада, Братиславада, Бриоло, Пльзеньдэ, Готвальдовто болон Чехословакиин бусад городуудта, тэрэшэлэн олон тосхонуудта баярай вечернууд, суглаанууд ба ажалшад хайндэрэй демонстрацинууд болоо.

Республикын президент А. Запотоцкий, премьер-министр В. Широкий, Чехословакиин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгдэлхи секретарь А. Новотный, национальна суглаанай түрүүлэгшэ Зденек Фирлингер, КПЧ-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд А. Чешника, Я. Доланский, В. Копецкий, Р. Барак болон парти ба правительствын бусад хүтэлбэрлэгшэд, национальна фронто оролог бүхэ партинууд ба организацинуудай түлөөлэгшэд, үйлдэбэринин түрүүлшгэ болон новаторнууд, науки, культурын ба искусствын ажал-ябуулашад Прагада болон баярай суглаан дээрэ байлсаа. Тэрэшэлэн, СССР-һээ Чехословакида байдаг посол И. П. Фирюбин, советскэ культурын ажал-ябуулашадэй делегаци академик Б. А. Венелский түрүүлэгшээр, пражеска дипломатическэ корпусой гэшүүд баярай вечертэ хабаалдсаан байна.

Венгриин сүлөөлэлгын түлөө болон дайнай үдэ наба бараһан советскэ сэрэгшэдэй памятникэй дэргэдэ Агууехэ Октябрийн 37 жэлэй ойтой данарамдуулагдан венегуудые табилга Будапештын Свобода гэжэ талмай дээрэ болоо. Энэ алдарт ойдо зориулагдан баярай суглаанууд, вечернууд, концертнууд хаа хаанагүй болоо.

Румыниин столицна Бухарестдэ олон зоний хабаалдагатай митинг болоо. Румынска Арадай Республикын министрүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Г. Георгиу-Деж агууехэ национальна суглаанай президумэй түрүүлэгшэ д-р Петру Гроза, румынска хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй нэгдэлхи секретарь Георге Апостол, министрүүд, румынска хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй гэшүүд, науки ба культурын ажал-ябуулашад, инитын организацинуудай болон армийн түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн дипломатическэ корпусой гэшүүд митинг дээрэ байлсаа.

Министрүүдэй соведэй түрүүлэгшын нэгдэлхи орлогшо Киву Стойка митинг дээрэ үгэ хэлэ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэ ба советскэ правительствода амаршалгын телеграммые митингдэ хабаалдагшад тон эхэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Агууехэ Октябрийн 37 жэлэй ойдо зориулагдан ноябрийн 7-до болон демонстрацида Софиян 150 мянган ажалшад хабаадаа. Болгарска коммунистическэ партиин ба арадай правительствын хүтэлбэрлэгшэд: Велько Червенков, Георгий Дамьянов, Антон Югов, Георгий Трайков, Георгий Чанков, Райко Дамьянов, Тодор Живков, Георгий Станков, Нейчо Стайков, Иван Михайлов Георгий

Димитровэй мавзолейн трибуна дээрээ демонстрацида хабаадагшадые амаршалаа. СССР-һээ Болгаридэ хуудат посол Ю. К. Приходов мүн лэ эндэ байлсаа.

Албанида, Монгол Арадай Республикада, Германска Демократическа Республикада, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада, Вьетнамай Демократическа Республикада митингүүд ба баярай суглаанууд мүн лэ болоо.

Олон зоний хабаалдагатай митинг ноябрийн 5-да Парижда болоо. Тэрэниин французскэ коммунистическэ парти эмхидхэ. Жак Дюкло, Франсуа Бийу, Лоран Казанов, Раймон Гюйо, Лео Мовэ болон компартиин бусад хүтэлбэрлэгшэдэй, ажалай бүгдэлнитын конфедерациин секретарь Гастон Монмуссо гэһиндэй, «Франция—СССР» гэжэ ассоциациин, Франциин басагадай союзай, Франциин республиканска залуусуудай союзай болон бусад демократическа организацинуудай хүтэлбэрлэгшэдэй трибуна дээрэ гарахадань сугларашад тэдэниин халуунаар амаршалаа.

Жак Дюклогой хэһэн элдхэлхэ митингдэ хабаалдагшад эхэ анхралтайгаар шагнаа. Советскэ Союз хадаа бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдалые найдамтайгаар хамгаалагша байһан юм, мүнөөшө байһаар, тинмэйшэ социализмын орон тээшэ дэлхэйн бүмбэрсэгэй эб найрамдалда дуратай бүхэ аралууд өһөдэниингэ һанал болотые хандуулаа гэжэ тэрэ онсо тэмдэглэв.

Францискэ арал хадаа Советскэ Союздэ эсэргүү дай хээээдэше хэхүү гэжэ элдхэлхэниин хэһэн мэдүүлгые сугларашад нэрсьеме алыгтаалгаар угтаа.

Эмпресс-Холл гэжэ Лондонско томо зал соо англо-советскэ хани барисаанай нара баярай оршон байдалда ноябрийн 6-да нэгдэв. Агууехэ Октябрыска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойе тэмдэглэхын тулада 9 мянга гаран английска ажалшад Советскэ Союзай ба Великобританиин гүрэнэй тугуудаар шэмгэргэдхэн зал соо сугларһан байна. Англо-советскэ хани барисаанай нарада хабаадахын тулада Лондондо ерэншэ советскэ культурын ажал-ябуулашадэй делегациин гэшүүдые сугларашад халуунаар амаршалаа.

Митинг дээрэ 2 мянга гаран шэнэ гэшүүд англо-советскэ хани барисаанай обществодо ороо. Агууехэ Октябрыска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойе Италиин прогрессивэй организацинууд эхэ дэбжэлтэтэйгээр тэмдэглэв. Хэһэн зүүн городууд болон деревинүүдтэ олонитын манифестацинууд болоо. Тэдэниин коммунистическэ ба социалистическэ партинуудай шотагай федерацинууд эмхидхэн байна.

Агууехэ Октябрыска социалистическэ революциин 37 жэлэй ойдо зориулагдан баярай суглаанууд Норвегидэ, Голландидэ, Бельгидэ, Финляндидэ, Уругвайда болон бусад оронуудта болоһон байна.

Харин гүрэнүүдтэй коммунистическэ партинууд болон миссионуудтэ Агууехэ Октябрийн хүндэлгэдэ зориулагдажа уулзалганууд болоо. (ТАСС).

Наукин ба культурын ажал-ябуулашад нийтгерманска уулзалга болбо

БЕРЛИН, ноябрийн 9. (ТАСС). Наукин ба культурын ажал-ябуулашад нийтгерманска уулзалга Берлиндэ болоо. Германска Демократическа Республикын, мүн Баруун Германиин 100 гаран эрдэмтэ, уранзошолшод, искусствын хүдэлмэрилгэшэд уулзалгада хабаалда.

Лейпцигскэ университетэй профессор Эрнст Блох, Мюнхенскэ профессор Карл Заллер, Оберзинин профессор Лео Вейсмантель гэһиндэй элдхэлхүүдые зүбшэн хэлсэб. Германие нэгдүүлхэ асуудалын амгалан ёһоор шиндэлгэ хадаа бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдал хайга хэрэгтэ туйлай эхэ удахунартай байна гэжэ профессор Блох өөрингөө элдхэлхэ соо тэмдэглэв. Германиин хоёр хуби боложо хубилралга дайнай аюул тохёолдуула гэжэ тэрэ хэлэб.

Немецкэ нациин хуби заяанай түлөө наукин ажал-ябуулашадэй тэриуусалгатай байһан тухай антропологийн мюнхенскэ институтай директор Заллер хэлэб. Хэлсээнүүд хэжэ арсалдаата асуудалнуудын шиндэхэ зам бэдэрхые тэриууралба.

Эб найрамдалай ба дайн сэрэгтэй зайсуулахын түлөө элдэв үзэл болонтой хүнүүдэй сугтаа тэмсэхэ шухал байһан тухайда уранзошолшод Лео Вейсмантель тэмдэглэв.

Наукин ба культурын талаар нийтгерманска харилсан ажалалга үргэдхэхые, эдэ асуудалнуудаар нийтгерманска уулзалгануудые үнгэргэжэ байхые уулзалганда хабаалдагшад элдхэлхүүдые хэхээтэ болон үгэ хэлэхэдэ хүсэһэн байна.

ГДР-эй ба Баруун Германиин олонинтэтэй сугтаа 1955 ондо Шиллертэй дураасхалые тэмдэглэхэ тухай уулзалганда хабаалдагшад шиндэбэри баталан абаа.

Хёодо дайрагдажа хохидолдо ороһон Салерногой хүн зондо туһаламжа РИМ, ноябрийн 9. (ТАСС). СССР-һээ Италида байдаг Посол А. Е. Богомолов Италиин Гадаадын Зоригоудэй Министр Мартинодо ноябрийн 5-да бэшгэ эльбэжэ, хөдөл дайрагдажа Салерно город шаарай хүн зоний хохидолдо ороһонтой шарамуудан хэсэр һанаагаа зобожо байһан тухайгаа Советскэ Правительствын зүбшэн мэдүүлхэн байна. СССР-эй Улаан Хэрээндэй ба Улаан Хахад харын Общественуудай Союзай Гүйсэдком хадаа хөдөл дайрагдажа хохидолдо ороһон хүн зондо туһаламжа зүүүлхэ фондоруудын тулада 25 мянган түхэр Италиин Улаан Хэрээндэ дамжуулан үгэхэ болоһон тухайгаа Посол мүн лэ мэдээсэһэн байна.

Польшодо арадай Соведүүдэй хунгалта болохонь ойротобо

ВАРШАВА, ноябрийн 9. (ТАСС). Польшын хүн зон хадаа гүрэнэй засагай шотагай оронуудта декабрийн 5-да болохоё байһан хунгалта бэлдэхэ хэжэ байна. Воеводско, городской, уезднэ ба районно арадай Соведүүдэй депутатуудта кандидатнууд мүнөө регистрацлагад байһан. Мүнөө бүхэ орон дотор хүн зоний арадай Соведүүдэй депутатууд кандидатнууд дэбжүүлэгдэжэ байһай. Арадай Польшын ажалшад хадаа засагай хүдөөгэй оронуудта үгэ таряашадые, национальна фронтын элбхитэдые болон газартайдангай үйлдэбэринин кооперативые саашадань хүгжөөхын түлөө мэдэвөө үсхэхшадые дэбжүүлэ. Арадай Соведүүдтэй хамта 230 мянган депутат хунгалта юм.

Национальна фронтын эсрэг польско арадые саашадань улам илгатаар жагсааха, орон дотор социализмын үндэһэ һуури байгуулаха үгэ гаан жэлэй түсбэй зорилгоудай амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые элсүүлэн хихдэхэ урятайгаар арадай Польшодо засагай шотагай оронууд хунгалтада бэлдэхэ хэгдэжэ байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн юһэдэхэ сессии политическэ комитедтэ

НЬО-ГОРК, ноябрийн 6. (ТАСС-эй тусхай корр.). Зүбшэхэ зүйлэйнгэ ээлжэтэ пунктые—хамгалан ажалда атомна энергие хэрэглэгтэ хүгжөөлгөөр уласхоорондын харилсан ажалалга; Америкын Холбоото Штатуудай элдхэлхэ тухай асуудалые хаража үзэлгые Политическэ комитет үсгэлдэр эхилэ.

США-гэй түлөөлэгшэ Лодж дэлгэрэнгүй үгэ хэлэхэ зуураа, атомна энергийн талаар уласхоорондын агаар гэдэгые байгуулаха талаар американска дурадхалуудые найруулаһан байна. Иймэ агаар гэдэгые байгуулаха талаар Англиин, Франциин, Канадын, Австралиин, Бельгидэ, Урда-Африканска Союзай болон Португалиин правительствонуудтай американска правительство хэлсээнүүдые хэһэн байна гэжэ Лодж мэдээсэв.

США-гэй делегациин дурадхал тусэб хадаа атомна энергие амгалан ажалда хэрэглэхэ асуудалые бүхэ талаһаань зүбшэн хэлсэхын, тэрэшэлэн атомна энергийн талаар мэдээлнүүдые абалсахын тулада 1955 оной хуаб уласхоорондын конференци зарлаха ябалд хараална гэжэ американска түлөөлэгшэ мэдүүлэв.

Экономикын элдэб халбаринуудта, элүүрые хамгаалагда болон бусадта атомна энергийн хэрэглэгдэжэ болохо байһан тухай Лодж өөрингөө үгын горьтой хубине зориулаһан байна.

Лоджын үүдээр Англиин ба Канадын түлөөлэгшэнэр үгэ хэлэ. Англиин түлөөлэгшэ үгэ хэлэхэдэ американска түсэбтэ дэмжэбшье, Советскэ Союзай хабаалдсагалгүйгээр амгалан ажалда атомна энергие үргэнөөр хэрэглэхэ ябадал хүсдөөр туйлаха аргагүй гэжэ тэмдэглэв.

Хүн зонин олоор хюдаха зэбсэг бологшо атомна энергие хэрэглэгшые хорихо гэһын тон шухала зорилго болохо байһан тухай үгэ хэлгэһэдэй алиинишье нэгшье үгэ хэлэвгүй.

Политическэ Комитедэй удаалхи заседани ноябрийн 8-да болохо байна.

Арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитедтэй заседани

ПЕКИН, ноябрийн 9. (ТАСС). «Женьминьжибао» газетын мэдээсэ-лэнэй ёһоор, арадай түлөөлэгшэдэй нэгдэлхи зарладай Бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитедтэй хоёрдхон заседани ноябрийн 8-та болоо. Гүрэнэй Соведэй дэргэдэ 20 эмхи зургаангээ гүрэнэй статисти-ческэ управлени, хэмжүүрэй ба шэг-нүүрэй гүрэнэй управлени, Хиталай арадай банк, кустарна промышлен-

ностиин центральна управлени, Хиталай гражданска авиациин управлени, метеоалбанай центральна управлени, хуудадаа наймаанай ба промышленностиин захиргаанай центральна управлени Синьхэ гэжэ телеграфна агентство, радиолам-жуулын хэрэгүүдые эрхилхэ управлени, Хиталай үзэг бэшгэше шэнэд-хэн хубилгах таллар комитет, харин оронуудтай культура холбоо

байгуулаха бюро, шажанай мүргэлэй хэрэгүүдые эрхилхэ управлени болон бусадые байгуулаха тухай Хиталай Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй премьерэй дурадхал энэ заседани дээрэ баталагдаа.

Гална, хэдэ хэдэн шэнэ томилогонууд заседани дээрэ баталагдаһан байна.